

Vestlandsmøtet 2006:

«På'an igjen»

Først er det jul. Så er det nyttår. Og så kommer Vestlandsmøtet. Slik har det vært i 65 år. Tre dager med kurs, forelesninger, utstilling og fest. Med mange tradisjoner. Siden møtet er det første store offisielle arrangementet i foreningsåret, er det for eksempel blitt en tradisjon at innsettelsen av ny president skjer i Vestlandets hovedstad. Etter seks år med Carl Christian Blich ved roret var det nå tid for skifte. Med generalsekretær Bjørn Røtnes som seremonimester ble presidentkjedet løftet fra eksresidenten over til nypresidenten, Gunnar Lyngstad. Som kvitterte med sin første offisielle gjerning som NTFs president – en hilser til møtet. Men først hadde formannen, Kjetil Smebye Søreng, åpnet møtet, også han på tradisjonelt vis med blant annet å summere opp nytt fra fagmiljøet i vest.

Med rekordmange deltakere på de tre heldagskursene og med rundt 450 påmeldte på selve møtet, var både styret og de øvrige arrangementsansvarlige godt

Tradisjonen tro blir NTFs eksresident takket av og den nye presidenten høytidelig innsatt og «bekjedet» under åpningen av Vestlandsmøtet. Gunnar Lyngstad blir her gratulert av den nye visepresidenten, Inger-Lise Mathiesen. Til høyre generalsekretær Bjørn Røtnes og eksresidenten, Carl Christian Blich.

fornøyde, og formannen gav uttrykk for at forberedelsene og gjennomføringen til møtet var en kjempestor til-litsvalgdugnad – det hadde ikke vært fritidsproblemer det siste året.

Selve fagprogrammet var praktisk og klinisk rettet med interessante forelesninger som gav bakgrunn, råd og anvisninger for såvel kurativ som forebyggende behandling. Særlig spennende var stuntet «Faste tenner på en time –

drøm eller virkelighet». Sykehus-tannlege Kjell Størksen og tann-teknikermester Geir Davik kommenterte en video-overført operasjon fra en nærliggende klinik, der oralkirurg Bjørn Kubon i løpet av en drøy time satte inn seks implantater og en prefabrikert implantatbro. Deretter møtte pasienten opp i foredragssalen og mottok en stor blomsterbukett. Systemet er basert på at man

ved hjelp av en tredimensjonal datamodell av kjeven kan planlegge nøyaktig hvor implantatene skal settes, slik at den prefabrikerte broen eller protesen kan settes på plass i samme seanse. Systemet er forholdsvis nytt, det ble introdusert i 2000 og godkjent av FDA i USA i 2004, så det er sparsomt med erfaringer og forskning knyttet til denne varianten av implantatbehandling. Størksen var derfor med sin vanlige form for understatement forsiktig med å anbefale unturende kolleger å prøve seg.

At det kan bli komplikasjoner ved implantatbehandling er ikke ukjent, og tannlegene Morten Klepp og Erland Eggen, som foreleste om oppfølging av implantatpasienter, understreket at det er viktig så tidlig som mulig å sette opp en plan for oppfølgingen, basert på pasientens subjektive opplevelse av situasjonen kombinert med objektive funn og risikoanalyser. Særlig oppmerksom må man være på periimplantitt, som i likhet med periodontitt som oftest er uten subjektive symptomer. Blødning ved lommesondering er imidlertid tegn på inflamasjon, og er det suppurasjon, er det et sikkert tegn på periimplantitt. Klepp henviste for øvrig interesserte kolleger til sin artikkel om temaet i Tidende nr. 10, 1994. – Det som står der gjelder også i dag, sa han.

«Mens vi venter...» Formannen i Bergen Tannlegeforening, Kjetil Smeby Søreng, eksresident Carl Christian Blich og president Gunnar Lyngstad rett før åpningen av Vestlandsmøtet.

Nyttige råd og tips for daglig praksis kom det også i rikt monn fra professor i røntgenologi, Agnar Halse. – Bruk av vanleg røntgenfilm er stadig vakk ein god metode, sa han, til trøst for dem som ikke har investert i digitalt utstyr. Han understreket imidlertid at man ikke skal ta flere bilder enn nødvendig. Når man tar røntgenbilder, skal det gjøres på en viktig indikasjon og med god teknikk. Observatørens kvalifikasjoner og motivasjon er ikke minst viktig.

Mye matnyttig klinisk informasjon var det også i forelesningen om endorevolusjonen – instrumenter og materialer av spesialist i endodonti, Gilberto Debelian, og han anbefalte blant annet å bruke mikroskop i endodontibehandlingen. Mens spesialtannlege Tom Paulseth og tannlege Arne Lund demonstrerte hvordan kompositt kan benyttes ved store restaureringer.

Professor i samfunnsodontologi, Ola Haugejorden, uttrykte i sin forelesning om sosiale ulikheter i oral helse håp om at trygdeordningene etter hvert kunne utvides til å gjelde også for forebyggende behandling, ikke bare for rehabilitering, og professor i ernæring, Knut-Inge Klepp, oppsummerte hva vi vet om barn og unges helsevaner og hvilke konsekvenser vi ser av disse på kort og

lang sikt: – Kostvanene til norske barn har aldri vært bedre, sa han. Likevel får ungdommen for lite fiber og for mye mettet fett og sukker. Halvparten av 15 år gamle gutter drikker for eksempel brus hver dag. Barn og ungdom i Norge ligger dessuten dårlig an sammenlignet med andre land i Europa når det gjelder inntak av frukt og grønnsaker, og det har vært en sterk økning i overvekt. Ulike prosjekter har imidlertid vist at det nytter å satse på forbyggende tiltak, og det jobbes med skolefruktprogrammer, tilgang på vann på skolene og handlingsplaner for fysisk aktivitet.

Lege og vitenskapsjournalist Jerk W. Langer snakket om kosttilskudd og naturlegemidler. – Spør spesifikt om pasientene bruker naturlegemidler eller kosttilskudd; pasienter pleier ikke oppgi dette ved anamnesen, og mange av disse preparatene virker blodfortynnende eller kan interferere med andre legemidler. Og ikke kjøp på Internett, preparatene kan være forurenset, advarte han.

Kvikksolv var et selvsagt tema på årets møte. Like selvsagt var det at foreleseren var Bente E. Moen, professoren i arbeidsmedisin og kjent fra Brennpunktprogrammet som sist høst presenterte pilotstudien om tannhelsesekretæ-

Professor i samfunnsodontologi, Ola Haugejorden, uttrykte håp om at trygdeordningene etter hvert kunne utvides til å gjelde også for forebyggende tannbehandling, ikke bare terapi.

renes plager fra nervesystemet. – Sjekk reglene for arbeidsmiljø på tannklinikene, sa hun. – De finnes i arbeidsmiljøloven, kjemikalieforskriften og internkontrollforskriften.

Om det var ball i år også? Selvfølgelig. Med rekordpåmelding. Man er da i Bergen.

Møtedeltakerne holdt pusten da den prefabrikerte broen etter en timelang videooverført seanse skulle settes på plass på implantatene i pasientens munn. Det gikk bra, men det er ting som kan gå galt advarte sykehustannlege Kjell Størksen. Foto: Kjell Størksen.

Tekst og foto: Gudrun Sangnes